

מסכת שבועות

פרק ג

א. שבועות שתיים שהן ארבע, שבועה שאכל ושלל אכל, שאכלתי ושלל אכלתי. שבועה שלא אכל ואכל כל שהוא, חיב, דברי רבי עקיבא. אמרו לו לרבי עקיבא, היכן מצינו באוכל כל שהוא שהוא חיב, שנה חיב. אמר להן רבי עקיבא, וכי היכן מצינו במדבר ומביא קרבן, שנה מדבר ומביא קרבן. שבועה שלא אכל ואכל ושתה, אינו חיב אלא אחת. שבועה שלא אכל ושתה ושתה ואכל ושתה, חיב שתיים:

ב. שבועה שלא אכל, ואכל פת חטין ופת שעורין ופת כסמין, אינו חיב אלא אחת. שבועה שלא אכל פת חטין ופת שעורין ופת כסמין, ואכל, חיב על כל אחת ואחת:

ג. שבועה שלא אשתה ושתה משקין הרבה, אינו חיב אלא אחת. שבועה שלא אשתה יין ושמן ודבש ושתה, חיב על כל אחת ואחת:

ד. שבועה שלא אכל, ואכל אכלים שאינו ראויין לאכילה ושתה משקין שאינו ראויין לשתיה, פטור. שבועה שלא אכל, ואכל נבלות וטרפות שקצים ורמשים, חייב. רבי שמעון פוטר. אמר, קונם אשתי נהנית לי אם אכלתי היום, והוא אכל נבלות וטרפות שקצים ורמשים, הרי אשתו אסורה:

ה. אחד דברים של עצמו, ואחד דברים של אחרים, ואחד דברים שיש בהן ממש, ואחד דברים שאין בהם ממש. כיצד. אמר, שבועה שאמנן לאיש פלוני ושלא אמנן, שנתי ושלא נתי, שאישן ושלא אישן, שישנתי ושלא ישנתי, שאזרק צרור לים ושלא אזרק, שגזקתי ושלא גזקתי. רבי שמעאל אומר, אינו חייב אלא על העתיד לבא, שנאמר (ויקרא ה) להרע או להיטיב. אמר לו רבי עקיבא, אם כן אין לי אלא דברים שיש בהן הרעה והטבה, דברים שאין בהן הרעה והטבה מנן. אמר לו, מרבוי הכתוב. אמר לו, אם רבה הכתוב לכך, רבה הכתוב לכך:

ו. נשבע לבטל את המצוה ולא בטל, פטור. לקיים ולא קיים, פטור. שיהיה בדיו, שיהא חייב, כדברי רבי יהודה בן בתירא. אמר רבי יהודה בן בתירא, מה אם הרשות שאינו משבע עליה מהר סיני, הרי הוא חייב עליה, מצוה שהוא משבע עליה מהר סיני, אינו דין שיהא חייב עליה. אמרו לו, לא, אם אמרת בשבועת הרשות, שכן

עֲשֵׂה בָּהּ לֹא כִּהֶן, תֹּאמַר בְּשִׁבּוּעַת מִצְוָה שְׁלֹא עֲשֵׂה בָּהּ לֹא כִּהֶן,
שָׂאם נִשְׁבַּע לְבַטֵּל וְלֹא בִטֹּל, פֶּטוּר:

ז. שְׁבִיעָה שְׁלֹא אֵכֶל כֶּכֶר זֶה, שְׁבִיעָה שְׁלֹא אֵכֶלָּהּ, שְׁבִיעָה שְׁלֹא
אֵכֶלָּהּ, וְאֵכֶלָּהּ, אֵינוֹ חַיֵּב אֲלֵא אַחַת. זֶה הִיא שְׁבִיעַת בְּטוּי, שְׁחֵיבִין
עַל זְדוּנָה מִכּוֹת וְעַל שִׁגְגָּתָהּ קָרְבָּן עֹלָה וְיֹרֵד. שְׁבִיעַת שְׂוֵא, חַיֵּבִין
עַל זְדוּנָה מִכּוֹת וְעַל שִׁגְגָּתָהּ פֶּטוּר:

ח. אֵיזֹו הִיא שְׁבִיעַת שְׂוֵא, נִשְׁבַּע לְשַׁנּוֹת אֶת הַיָּדוּעַ לְאַדָּם, אָמַר עַל
הָעֲמֹוד שֶׁל אָבֹן שֶׁהוּא שֶׁל זָהָב, וְעַל הָאִישׁ שֶׁהוּא אִשָּׁה, וְעַל הָאִשָּׁה
שֶׁהִיא אִישׁ. נִשְׁבַּע עַל דְּבַר שְׂאִי אֶפְשָׁר, אִם לֹא רָאִיתִי גִמְלָה שְׁפוּרָח
בְּאוּרִי, וְאִם לֹא רָאִיתִי נֶחֱשׁ פְּקוּרָת בֵּית הַבַּד. אָמַר לְעֵדִים בָּאוּ
וְהָעִידוּנִי, שְׁבִיעָה שְׁלֹא נִעִידָהּ. נִשְׁבַּע לְבַטֵּל אֶת הַמִּצְוָה, שְׁלֹא
לַעֲשׂוֹת סֶכֶה, וְשְׁלֹא לְטַל לִוְלֵב, וְשְׁלֹא לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין, זֶה הִיא שְׁבִיעַת
שְׂוֵא, שְׁחֵיבִין עַל זְדוּנָה מִכּוֹת וְעַל שִׁגְגָּתָהּ פֶּטוּר:

ט. שְׁבִיעָה שְׁאֵכֶל כֶּכֶר זֶה, שְׁבִיעָה שְׁלֹא אֵכֶלָּהּ, הָרֵאשׁוֹנָה שְׁבִיעַת
בְּטוּי וְהַשְּׁנִיָּה שְׁבִיעַת שְׂוֵא. אֵכֶלָּהּ, עֹבֵר עַל שְׁבִיעַת שְׂוֵא. לֹא אֵכֶלָּהּ,
עֹבֵר עַל שְׁבִיעַת בְּטוּי:

י. שְׁבִיעַת בְּטוּי נוֹהֶגֶת בְּאֻנָּשִׁים וּבְנָשִׁים, בְּרַחוּקִים וּבְקָרוּבִים,
בְּנִשְׂרִים וּבְכַסּוּלִין, בְּפָנֵי בֵּית דִּין וְשְׁלֹא בְּפָנֵי בֵּית דִּין, מִפִּי עֲצָמוֹ.

וְחִיבִין עַל זְדוּנָה מַכּוֹת וְעַל שְׁגָגָתָהּ קָרְבָּן עוֹלָה וַיֹּרֵד:

יא. שְׁבוּעַת שָׁוֵא נוֹהֶגֶת בְּאֻנָּשִׁים וּבְנָשִׁים, בְּרַחוּקִים וּבְקֵרוֹבִים,
בְּכַשְׂרִים וּבְכַסּוּלִים, בְּפָנֵי בֵּית דִּין וְשֵׁלָא בְּפָנֵי בֵּית דִּין, וּמִפִּי עֲצָמוֹ.
וְחִיבִין עַל זְדוּנָה מַכּוֹת וְעַל שְׁגָגָתָהּ פְּטוּר. אַחַת זֶה, וְאַחַת זֶה,
הַמִּשְׁבָּע מִפִּי אֲחֵרִים, חַיֵּב. כִּי־צַד. אָמַר, לֹא אֶכְלָתִי הַיּוֹם וְלֹא הִנַּחְתִּי
תַּפְלִין הַיּוֹם, מִשְׁבִּיעַד אֲנִי, וְאָמַר אֲמֹן, חַיֵּב: